

TÜM OPERATÖRLER

MEB SINAVI

ÜNİTE 7

İlk
Yardım

Olay yeri güvenliği, temel yaşam desteği, kanama, şok, kırık, ezilme, elektrik çarpması ve yanık

 Okuma süresi: 11 dakika

112

BU ÜNİTEDE

Şantiyede ve depoda ilk dakikalarda yapılanlar hayat kurtarır. Güncel temel yaşam desteği kurallarını ve iş makinesi kazalarında sık görülen yaralanmalarda yapılacakları öğreneceğiz.

7.1 · TANIM

İlk yardım nedir?

İlk yardım; kaza ya da ani hastalıkta, sağlık ekibi gelene kadar **ilaçsız** ve olay yerindeki imkânlarla hayatı korumak için yapılan müdahaledir.

Amaç 1

Hayati fonksiyonları sürdürmek

Amaç 2

Durumun kötüleşmesini önlemek

Amaç 3

İyileşmeyi kolaylaştırmak

1**Koruma**

önce kendini, sonra kazazedeyi ve olay yerini koru

2**Bildirme**

112'yi ara

3**Kurtarma**

hızlı ve doğru müdahale

7.2 · OLAY YERİ

Önce güvenlik

- ◆ Çalışan makineler durdurulur, kontaklar kapatılır; yangın ve elektrik tehlikesi kontrol edilir.
- ◆ Devrilme tehlikesi olan ya da sallanan makineden yaralı, **makine sabitlenmeden** çıkarılmaz.
- ◆ 112 aranırken kim olduğunuz, olay yeri, ne olduğu, yaralı sayısı ve durumu söylenir; telefonu görevli kapatır.
- ◆ Birden çok yaralı varsa önce **solunumu olmayana**, ağır kanaması olana ve şoktakine müdahale edilir.

— HAYATİ KURAL

Elektrik çarpmasında kazazedeye **elektrik kesilmeden dokunmayın**. Sigortayı kapatın ya da tahta gibi iletken olmayan bir cisimle teması kesin.

7.3 · TEMEL YAŞAM DESTEĞİ

Kalp masajı ve suni solunum

1

Bilinç kontrolü

omuzlardan hafifçe sars, "İyi misiniz?" diye seslen

2

Yardım çağır, 112

varsa OED (otomatik defibrilatör) istet

3

Hava yolunu aç

baş geri, çene yukarı

4

Solunumu değerlendir

bak-dinle-hisset, en fazla 10 saniye

5

30 kalp basısı

göğsün ortası, 5-6 cm, dakikada 100-120

6

2 suni solunum

30:2 döngüsüne devam

▲ DİKKAT EDİN

Kalp masajı yalnızca **solunumu ve kalbi durmuş** kişiye yapılır; kalbi düzensiz de olsa çalışan kişiye yapılmaz. Eski 15:2 ve 1:5 oranları artık kullanılmıyor.

7.4 · POZİSYON

Hangi yaralıya hangi pozisyon?

Durum	Pozisyon
Bilinci kapalı, solunumu var	Koma (yan yatış) pozisyonu
Şok, bayılma	Sırtüstü, bacaklar 30 cm yukarıda
Bilinci açık göğüs yaralanması	Yarı oturuş
Karın yaralanması	Sırtüstü, dizler bükülü
Omurga, kalça ve bacak kırığı	Sırtüstü, kıpırdatmadan

 SINAVIDA SORULUR

Kafasına darbe alan kişide uyku hâli, konuşma bozukluğu, bulantı ve kusma **birlikte** görülebilir.

7.5 · KANAMA

Kanamayı durdurmak

- ◆ Yara üzerine temiz bezle **doğrudan baskı** uygulanır, bölge kalp seviyesinin üstüne kaldırılır.
- ◆ Durmazsa basınç noktasına bastırılır: bacadakta kasık, kolda koltuk altı ve kol iç yüzü.
- ◆ **Turnike** yalnızca kopma, ezilme ya da başka yolla durmayan hayati uzuv kanamasında uygulanır; saat not edilir.
- ◆ Atardamar kanaması açık kırmızı ve fışkırır tarzdadır; en tehlikelisidir.

▲ DİKKAT EDİN

Kanayan yere tütün, kahve, tentürdiyot konmaz. Burun kanamasında baş **öne** eğilir, burun kanatları 5 dakika sıkılır.

7.6 · ŞANTIYE YARALANMALARI

Ezilme, sıkışma, yanık

- ◆ **Ezilme ve sıkışma:** yaralı makine ya da yük altından ancak güvenli kaldırma imkânıyla çıkarılır; kanama durdurulur, 112 bilgilendirilir.
- ◆ **Kopan uzuv:** temiz, nemli beze sarılıp naylon torbaya konur; torba buzlu suyun içine konarak (buza doğrudan değdirmeden) yaralıyla gönderilir.
- ◆ **Yanık:** bölge en az 20 dakika **temiz, serin suyla** soğutulur; yapışan giysi çekilmez, su kabarcıkları patlatılmaz, yağ, salça, diş macunu sürülmez.
- ◆ **Göze kimyasal ya da akü asidi:** göz bol suyla en az 15 dakika yıkanır.
- ◆ **Gözde yabancı cisim:** göz ovuşturulmaz; batmış cisim çıkarılmaz, iki göz birden kapatılır.

7.7 • YARA

Göğüs ve karın yaraları

- ◆ **Saplanan cisim çıkarılmaz;** etrafı sargıyla desteklenip sabitlenir.
- ◆ **Göğüste açık yara** hava geçirmeyen bir malzemeye (nylon) bir kenarı açık bırakılarak kapatılır; bilinci açık yaralı yarı oturtulur.
- ◆ **Karında açık yara:** dışarı çıkan organ içeri itilmez, üzeri nemli temiz bezle örtülür.

Şok

Hızlı ve zayıf nabız, soğuk-soluk-nemli cilt, huzursuzluk ve susuzluk görülür. Kanama durdurulur, **şok pozisyonu** verilir, üstü örtülür, ağızdan bir şey verilmez.

7.8 • KIRIK

Kırık ve omurga yaralanması

- ◆ Kırık bölge oynatılmaz, taşımadan önce üstteki ve alttaki eklemleri içine alan **atelle sabitlenir**.
- ◆ Açık kırıkta kemik içeri itilmez; üzeri temiz bezle örtülür.
- ◆ Yüksekten düşen ya da makine altında kalan kişide **omurga yaralanması** düşünülür: baş-boyun-gövde eksenini bozulmadan hareketsiz tutulur.

— HAYATİ KURAL

Omurga yaralısını gelişigüzel taşımak **kalıcı felce** yol açar. Hayati tehlike yoksa yaralıyı yerinden oynatmayın, 112'yi bekleyin.

7.9 · BOĞULMA

Hava yolu tıkanması

Konuşamayan, öksüremeyen, elleriyle boğazını tutan kişide hava yolu tam tıkalıdır.

1

Öne eğ

kişiyi hafif öne eğerek destekle

2

5 sırt vuruşu

kürek kemikleri arasına avuç içiyle

3

5 karın basısı

Heimlich: göbeğin üstüne içe ve yukarı

4

Döngüyü sürdür

cisim çıkana ya da bilinç kaybolana kadar

AKILDA TUTUN

Bilinci kaybolursa yere yatırılır, 112 aranır ve **temel yaşam desteğine** başlanır.

SIRADAKİ ADIM

Çalışmaya devam edin

İş Makineleri Dijital Eğitim Kitabı

Diğer ünitelere geçmek için dokununuz

Operatörlük Deneme Sınavları

Kendinizi denemek için dokununuz

YENİ ÜMİT İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRLÜK KURSU

📍 Mareşal Çakmak, Bağcılar Cd. No: 114 Kat: 5,
34610 Güngören/İstanbul

☎ (0212) 641 91 96

💬 WhatsApp: 0 555 800 45 29

SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZ

📘 facebook.com/forkliftehliyeti

📷 instagram.com/yeniumitforklift

✖ x.com/yeniumitforklif

EĞİTMEN NOTU

Bu üniteyi tamamladınız. Kırmızı "Hayati Kural" kutularını bir kez daha okuyun; sahada sizi ve çevrenizdekileri koruyacak olan onlardır. Sonra ünite testini çözün.